

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 378/2013

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Γ'

Συνεδρίαση της 11ης Νοεμβρίου 2013

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νικηφόρος Κανιούρας, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Ιωάννα Καραγιαννοπούλου, Ανδρέας Γραμματικός, Παναγιώτης Σπανός,
Ευστράτιος Συνοίκης, Ευαγγελία Σκαλτσά, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γαλάνη, Πάρεδρος ΝΣΚ.

Αρ. ερωτημ.: Το υπ' αριθμ. πρωτ. Φ.127.6/121225/Β2/3-9-2013 έγγραφο του Α' Τμήματος- Ανωτέρου Διδακτικού Προσωπικού - της Δ/σης Προσωπικού Ανωτάτης Παν/κής Εκπ/σης του Υ.ΠΑΙ.Θ.

Περίληψη ερωτημ.: Ενόψει της ακυρώσεως, με την υπ' αριθμ. 2361/2013 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, της αποφάσεως υπ' αριθμ. Φ. 200/90/117956/Β2/25-9-2009 του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και περαιτέρω της αποφάσεως του, κατά το άρθρο 28 παρ. 4 του ν. 3432/2006, Ειδικού Εκλεκτορικού Σώματος της 4^{ης}-5^{ου}-2007, με την οποία κρίθηκε η ένταξη του Α. Ζ. σε θέση αναπληρωτή καθηγητή της Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης (ΑΕΑΘ) κατά τις προαναφερόμενες διατάξεις και προκειμένου να γίνει ορθή συμμόρφωση της Διοίκησης προς την ανωτέρω ακυρωτική απόφαση, ερωτάται: α) Σύμφωνα με ποιές διατάξεις θα πρέπει να επαναληφθεί η διαδικασία που διέπει την ως άνω ένταξη και από ποιο

εκλεκτορικό σώμα, από το οριζόμενο στο άρθρο 11 του ν. 3432/2006 και στην, κατ' εξουσιοδότηση αυτού, εκδοθείσα υπουργική απόφαση, ή από το οριζόμενο στην παρ. 4 του άρθρου 28 του ως άνω νόμου. β) Αν κριθεί ότι ορθώς επελήφθη της κατά τα ανωτέρω εντάξεως το εκλεκτορικό σώμα του άρθρου 11 του ν. 3432/2006, η ένταξη αυτή από ποιο χρονικό σημείο ισχύει.

I. Από το έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, σχετικά με το τιθέμενο ερώτημα, προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Ο Α. Ζ., Καθηγητής Α' βαθμίδας της πρώην Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης, κρίθηκε για ένταξη σε θέση μόνιμου διδακτικού προσωπικού της βαθμίδας του Αναπληρωτή Καθηγητή της Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης, (όπως μετονομάσθηκε η ως άνω Σχολή), με γνωστικό αντικείμενο «Κατηχητική και Χριστιανική Παιδαγωγική», σύμφωνα τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 3 και 4 του ν.3432/2006, από το προβλεπόμενο σε αυτές Ειδικό Επταμελές Εκλεκτορικό Σώμα, το οποίο συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. Φ.124.6/20/81621/Β2/10-8-2006 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του αυτού, ως άνω, άρθρου.

Η συνεδρίαση του ως άνω εκλεκτορικού σώματος πραγματοποιήθηκε στις 4-5-2007 και ήταν αρνητική για την ένταξη του ως άνω καθηγητή. Κατόπιν αυτού και έπειτα από τον έλεγχο νομιμότητας που άσκησαν το Ανώτατο Επιστημονικό Συμβούλιο και ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο τελευταίος εξέδωσε την αρ. πρωτ. Φ.200/90/117956/Β2/25-9-2009 απόφαση, με την οποία διαπιστώθηκε ότι «ο Α. Ζ. του Δημητρίου, Καθηγητής Α' βαθμίδας της πρώην Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης, ύστερα από αρνητική κρίση για ένταξη της 4-5-2007 λόγω μη πλήρωσης των προϋποθέσεων του νόμου, έχει ενταχθεί αυτοδίκαια με μεταφορά της θέσης που κατέχει, στην Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης, σε προσωποπαγή θέση και η υπηρεσιακή του κατάσταση διέπεται από το προηγούμενο νομικό και μισθολογικό καθεστώς,

αναδρομικά από 4-5-2007, ημερομηνία της αρνητικής κρίσης του» (ΦΕΚ 814/Γ/2-10-2009).

2. Ο ενδιαφερόμενος, με αίτησή του και με δικόγραφο προσθέτων λόγων που άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, ζήτησε την ακύρωση της αποφάσεως (πρακτικού) της συνεδρίασης της 4^{ης}/5^{ου}/2007 του Ειδικού Εκλεκτορικού Σώματος του άρθρου 28 παρ. 4 του ν. 3432/2006.

Με την υπ' αριθμ. 2361/2012 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, έγιναν δεκτά η αίτηση και οι πρόσθετοι λόγοι του ανωτέρω και ακυρώθηκε - ως μόνη παραδεκτώς προσβαλλόμενη πράξη - η προαναφερόμενη, με αρ. πρ. Φ.200/90/117956/Β2/25-9-2009 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, με το αιτιολογικό της μη νομότυπης πρόσκλησης, κατά την ανωτέρω συνεδρίαση του προαναφερομένου Ειδικού Εκλεκτορικού Σώματος, ενός τακτικού και ενός αναπληρωματικού μέλους αυτού (**κακή σύνθεση συλλογικού οργάνου**), και αναπέμφθηκε η υπόθεση στη Διοίκηση για να επαναληφθεί νομοτύπως η οικεία διαδικασία κατά το αιτιολογικό της εν λόγω δικαστικής αποφάσεως..

Ειδικότερα, με την απόφαση αυτή έγιναν δεκτά τα εξής: «.....ενόψει και των διατάξεων του άρθρου 14 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που προαναφέρθηκαν, όπως αυτές στην 11^η σκέψη της παρούσας ερμηνεύθηκαν, υφίστατο μεν, κατά την επίμαχη συνεδρίαση της 4^{ης}/5^{ου}/2007, απαρτία του Ειδικού Εκλεκτορικού Σώματος, αφού μετείχαν στη σύνθεσή του έξι (6) από τα επτά (7) συνολικώς διορισμένα τακτικά μέλη του, δεν υφίστατο όμως νομιμότητα της συνθέσεως του εν λόγω συλλογικού οργάνου, καθόσον πέραν του ότι δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι εκλήθη νομοτύπως ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης....., ως τακτικό μέλος, προκειμένου να παραστεί, μη αρκούντος, προς απόδειξη της κλήσεως αυτού, του γεγονότος της αναγραφής στην εν λόγω πράξη ότι το ως άνω μέλος είχε προσκληθεί νομίμως, εν πάσει περιπτώσει, αναμφισβητήτως δεν είχε προσκληθεί, πριν από την κατά τα ανωτέρω επίμαχη συνεδρίαση της 4^{ης}/5^{ου}/2007, μαζί με το προαναφερόμενο τακτικό μέλος που απουσίασε, και το αναπληρωματικό μέλος Ε.Π., όπως κατά νόμον απαιτείτο, προκειμένου η σύνθεση του συλλογικού αυτού οργάνου να είναι νόμιμη. Ακυρωτέα συνεπώς, λόγω κακής συνθέσεως συλλογικού οργάνου, παρίσταται η προσβαλλόμενη πράξη, όπως βασίμως προβάλλεται με το σχετικό λόγο της υπό κρίση αιτήσεως.

ΑΒ ΑΙ

Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση.....και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη, να αναπεμφθεί, δε, η υπόθεση στη Διοίκηση για να επαναληφθεί νομοτύπως η οικεία διαδικασία».

3. Στα πλαίσια της συμμόρφωσης προς την ως άνω απόφαση, το Ακαδημαϊκό Συμβούλιο της Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης συνήλθε σε συνεδρίαση στις 31-1-2013, προκειμένου να συγκροτήσει Εκλεκτορικό Σώμα για κρίση και ένταξη ή μη του Α.Ζ. στο μόνιμο διδακτικό προσωπικό της. Με το πρακτικό 3/31-3-2013 συγκροτήθηκε ενδεκαμελές εκλεκτορικό σώμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 7 του ν. 3432/2006 και της υπ' αριθμ. 9916/Β1/26-1-2007 (ΦΕΚ 103 Β') απόφασης του Υπουργού Παιδείας, «*Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για την διαδικασία προκήρυξης-πλήρωσης των θέσεων του διδακτικού προσωπικού των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών*», που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 10 του ίδιου, ως άνω, άρθρου και νόμου. Εν συνεχεία, στη συνεδρίαση της 31^{ης}/3^{ου}/2013, το Εκλεκτορικό Σώμα ψήφισε, ομόφωνα, υπέρ της εντάξεως του Α.Ζ. σε βαθμίδα Αναπληρωτή Καθηγητή της ΑΕΑΘ, με το γνωστικό αντικείμενο «Κατηχητική και Χριστιανική Παιδαγωγική».

4. Κατά το διενεργηθέντα, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 11 του ν. 3432/2006, έλεγχο νομιμότητας από το Ανώτατο Επιστημονικό Συμβούλιο της ΑΕΑΘ (άρθρο 6 ν. 3432/2006), τούτο, στην αρ. 2/25-6-2013 συνεδρίαση του, αποφάνθηκε υπέρ της νομιμότητας της επαναληπτικής διαδικασίας εκλογής του Α. Ζ. και ακολούθως διαβίβασε τον φάκελο στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων προκειμένου να διενεργηθεί από αυτόν ο προβλεπόμενος από την ίδια διάταξη έλεγχος νομιμότητας.

Στα πλαίσια του ελέγχου νομιμότητας από τον Υπουργό ΠΑΙ.Θ. υπεβλήθη από τη Διοίκηση το εν αρχή ερώτημα.

II. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

A. 1. Στο άρθρο 95 του Συντάγματος, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. Α' του ψηφίσματος της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (ΦΕΚ Α' 84/17-4-2002) ορίζεται ότι: «*Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως ο νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης*».

2. Στο άρθρο 1 του, σε εκτέλεση της προηγούμενης συνταγματικής διάταξης, εκδοθέντος ν. 3068/2002 «Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις.....» (ΦΕΚ Α' 274), ορίζεται ότι: «*Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων*».

3. Στο άρθρο 50 παρ. 4 του π.δ. 18/1989 «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Σ.τ.Ε.» (ΦΕΚ Α' 8), που εφαρμόζεται αναλόγως, κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 702/1977 (ΦΕΚ Α' 268) και επί υποθέσεων ακυρωτικής αρμοδιότητας του Διοικητικού Εφετείου, ορίζεται ότι: «*Οι διοικητικές αρχές, σε εκτέλεση της υποχρέωσής τους κατά το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος, πρέπει να συμμορφώνονται ανάλογα με κάθε περίπτωση με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου, ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό.....*».

B. Στο ν. 3432/2006 (ΦΕΚ Α' 14/3.2.2006) «Δομή και λειτουργία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης» και ειδικότερα στις διατάξεις των άρθρων 1, 3 παρ. 1, 7 παρ. 1, 2 και 6 εδαφ. στ', 9 παρ. 1, 10 παρ. 1 και 3, 11 παρ. 1, 2, 4, 5, 7 και 10 και 28 παρ. 3 και 4, ορίζονται, αντιστοίχως, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

1) «Άρθρο 1 Διάρθρωση της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης

1. Η Εκκλησιαστική Εκπαίδευση παρέχεται στα Εκκλησιαστικά Γυμνάσια (Ε.Γ.), στα Ενιαία Εκκλησιαστικά Λύκεια (Ε.Ε.Λ.), στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες (Α.Ε.Α.) και στα Ιερατικά Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (Ι.Σ.Δ.Ε.). Οι εκπαιδευτικές αυτές μονάδες είναι παραγωγικές σχολές της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ελλάδα και εποπτεύονται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Τα Εκκλησιαστικά Γυμνάσια και τα Ενιαία Εκκλησιαστικά Λύκεια ανήκουν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες στην Ανώτατη Εκπαίδευση.....».

2) «Άρθρο 3 Οργάνωση – Αποστολή

1. Οι Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Βελλάς Ιωαννίνων και Ηρακλείου Κρήτης μετονομάζονται σε Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες (Α.Ε.Α.). Οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες καταρτίζουν στελέχη της

Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ελλάδα, παρέχουν εκπαίδευση και χορηγούν πτυχία ισότιμα με εκείνα των Ιδρυμάτων της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η λειτουργία των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών αρχίζει από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008.....».

3) «Άρθρο 7 Όργανα Διοίκησης των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών

1. Όργανα Διοίκησης των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών είναι το Ακαδημαϊκό Συμβούλιο, ο Πρόεδρος του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου και ο Διευθυντής Σπουδών.

2. Το Ακαδημαϊκό Συμβούλιο αποτελείται από το σύνολο των μελών του Διδακτικού Προσωπικού και ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες .....

6. Ο Πρόεδρος του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από επί μέρους διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας: α).....στ) προκηρύσσει τις θέσεις του διδακτικού προσωπικού όλων των κατηγοριών της οικείας Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας.....».

4) «Άρθρο 9. Διδακτικό Προσωπικό

1. Το Διδακτικό Προσωπικό των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών αποτελείται από Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές, Επίκουρους Καθηγητές και Λέκτορες.

Οι θέσεις των μελών του Διδακτικού Προσωπικού είναι ενιαίες.....».

5) «Άρθρο 10. Προσόντα διορισμού διδακτικού προσωπικού

1. Για εκλογή σε θέση διδακτικού προσωπικού των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών αναγκαία προϋπόθεση είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος σχετικού με το γνωστικό αντικείμενο της προκηρυσσόμενης θέσης.....2.....

3. α) Για εκλογή σε θέση Λέκτορα απαιτούνται: αα).....

β) Για εκλογή ή εξέλιξη σε θέση Επίκουρου Καθηγητή απαιτούνται: αα).....

γ) Για εκλογή ή εξέλιξη σε θέση Αναπληρωτή Καθηγητή απαιτούνται: αα).....

δ) Για εκλογή ή εξέλιξη σε θέση Καθηγητή απαιτούνται: .....

6) «Άρθρο 11 Διαδικασία πλήρωσης θέσεων διδακτικού προσωπικού

1. Η πλήρωση κενών θέσεων διδακτικού προσωπικού των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών γίνεται με προκήρυξη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η προκήρυξη γίνεται με απόφαση του Προέδρου του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου, μετά από πρόταση του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου της οικείας Ακαδημίας.....

4. Για την αξιολόγηση των υποψηφίων για τις προκηρυχθείσες θέσεις του διδακτικού προσωπικού αποφαινεται το Ακαδημαϊκό Συμβούλιο, μετά από εισήγηση Τριμελούς Επιτροπής που συγκροτείται με απόφασή του από μέλη του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου της οικείας Ακαδημίας .....

5. Η Τριμελής Εισηγητική Επιτροπή μέσα σε προθεσμία σαράντα (40) ημερών από τον ορισμό της υποβάλλει στο Ακαδημαϊκό Συμβούλιο ειδικά αιτιολογημένη έκθεση που περιλαμβάνει: α) .....β)..... γ)..... δ).....

7. Η απόφαση του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου με τα σχετικά πρακτικά διαβιβάζονται στο Ανώτατο Επιστημονικό Συμβούλιο, το οποίο ελέγχει τη νομιμότητα της διαδικασίας και μετά διαβιβάζει την απόφασή του και τα σχετικά έγγραφα στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο οποίος αφού προβεί εκ νέου σε έλεγχο νομιμότητας εκδίδει τη σχετική πράξη του διορισμού, η οποία και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Αν διαπιστωθεί έλλειψη νομιμότητας στην όλη διαδικασία εκλογής, η απόφαση αναπέμπεται στο Ακαδημαϊκό Συμβούλιο, από το Ανώτατο Επιστημονικό Συμβούλιο ή τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αναλόγως του σταδίου της διαδικασίας. ....

10. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Ανωτάτου Επιστημονικού Συμβουλίου, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα, που τυχόν ανακύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου αυτού».

7) «Άρθρο 28. Μεταβατικές διατάξεις για τις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες και τις Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές

3. Όσοι κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού υπηρετούν ως καθηγητές στις Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές κρίνονται, με κλειστή διαδικασία, για ένταξη σε μόνιμες θέσεις διδακτικού προσωπικού, ύστερα από αίτησή τους που υποβάλλεται το αργότερο μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση του νόμου, ως ακολούθως: οι υπηρετούντες στην Α' βαθμίδα για θέση Αναπληρωτή Καθηγητή, οι υπηρετούντες στη Β' βαθμίδα για θέση Επίκουρου Καθηγητή και οι υπηρετούντες στη Γ' βαθμίδα για θέση Λέκτορα. Το γνωστικό αντικείμενο των αντίστοιχων θέσεων

καθορίζεται από το Ανώτατο Επιστημονικό Συμβούλιο. Η κρίση γίνεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10, αφού ληφθεί υπόψη το ευδόκιμο της υπηρεσίας τους. Αν η κρίση είναι θετική, ο κρινόμενος εντάσσεται σε μόνιμη θέση Διδακτικού Προσωπικού, στη βαθμίδα για την οποία κρίθηκε με μετατροπή αυτοδικαίως της θέσης που κατέχει σε θέση διδακτικού προσωπικού. Αν η κρίση είναι αρνητική τότε παραμένουν σε προσωποπαγείς θέσεις και η υπηρεσιακή τους κατάσταση διέπεται από το προηγούμενο νομικό και μισθολογικό καθεστώς. Έχουν δικαίωμα να ζητήσουν μία μόνο νέα κρίση τουλάχιστον δύο (2) χρόνια μετά την πρώτη κρίση.

Διαδικασίες κρίσεως καθηγητών των Ανωτέρων Εκκλησιαστικών Σχολών που βρίσκονται σε εξέλιξη, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου, ολοκληρώνονται με βάση το προϊσχύσαν καθεστώς και στη συνέχεια εφαρμόζεται η παραπάνω διαδικασία.

4. Για τις κρίσεις του άρθρου αυτού συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και κατόπιν εισήγησης του Ανωτάτου Επιστημονικού Συμβουλίου, ειδικό επταμελές εκλεκτορικό σώμα, στο οποίο μετέχουν τέσσερις (4) Καθηγητές ή Αναπληρωτές Καθηγητές Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου ή, στην περίπτωση που δεν υπάρχουν αυτοί, επιστήμονες της ημεδαπής αντίστοιχων προσόντων και αντίστοιχης ή συγγενούς ειδικότητας προς τη θέση που κατά περίπτωση πρόκειται να μετατραπεί και πληρωθεί, και τρεις (3) ιεράρχες, κάτοχοι διδακτορικών τίτλων. Εάν δεν υπάρχουν ιεράρχες με τα ανωτέρω προσόντα, μπορούν να ορίζονται ως μέλη του εκλεκτορικού σώματος του προηγούμενου εδαφίου και ιεράρχες κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο Πρόεδρος αυτού του εκλεκτορικού σώματος».

8) Σε εκτέλεση της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 3432/2006 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 9916/Β1/26-1-2007 (ΦΕΚ 103 Β') Υπουργική Απόφαση «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για την διαδικασία προκήρυξης-πλήρωσης των θέσεων του διδακτικού προσωπικού των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών», με την οποία θεσπίστηκαν, συμπληρωματικά προς τις ρυθμίσεις του ως άνω άρθρου 11, και άλλες, που αφορούν αποκλειστικά στη διαδικασία προκήρυξης –

πλήρωσης θέσεων διδακτικού προσωπικού των ΑΕΑ και στην παρ. 3 της οποίας αναφέρεται ότι: «Η αξιολόγηση των μελών του διδακτικού προσωπικού των ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών για εκλογή ή εξέλιξη γίνεται από τα μέλη του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου της βαθμίδας για την οποία γίνεται η κρίση και των ανώτερων από αυτήν. Αν τα μέλη του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου που έχουν δικαίωμα ψήφου είναι λιγότερα από ένδεκα (11) το σώμα των εκλεκτόρων συμπληρώνεται μετά από κλήρωση.....» .

ΙΙΙ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ.

Α) Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα εξής: Η Διοίκηση, μετά την έκδοση ακυρωτικής αποφάσεως από το Συμβούλιο της Επικρατείας ή το Διοικητικό Εφετείο επί αιτήσεως ακυρώσεως, έχει υποχρέωση να συμμορφωθεί πλήρως προς αυτήν. Στο πλαίσιο αυτό, έχει υποχρέωση, όχι μόνο να θεωρήσει ως ανίσχυρη και μη υφιστάμενη στο νομικό κόσμο την ακυρωθείσα διοικητική πράξη, αλλά και να προβεί σε θετικές ενέργειες για την αναμόρφωση της νομικής καταστάσεως που είχε προκύψει αμέσως ή εμμέσως από την ακυρωθείσα πράξη, ανακαλώντας ή τροποποιώντας τις σχετικές πράξεις που εκδόθηκαν στο μεταξύ, ή εκδίδοντας άλλες με αναδρομική ισχύ, για να αποκαταστήσει τα πράγματα στο σημείο εκείνο, στο οποίο θα είχαν εξελιχθεί αυτά εάν δεν είχε μεσολαβήσει η ακυρωθείσα πράξη, και χωρίς δέσμευση από το χρόνο ο οποίος διέδραμε στο μεταξύ. Η νέα πράξη την οποία υποχρεούται να εκδώσει η Διοίκηση, κατά τα ανωτέρω, διέπεται, κατ' αρχήν, από το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο της εκδόσεως της ακυρωθείσας πράξεως και όχι από το ισχύον κατά το χρόνο που λαμβάνουν χώρα οι ενέργειες συμμορφώσεως, εκτός αν ισχύει νεότερος νόμος με αναδρομική ισχύ ή νόμος που δεν ανέχεται εφεξής την εφαρμογή παλαιών διατάξεων (Ε. Σπηλιωτόπουλου ο.π. παρ. 569, Σ.τ.Ε. 394/2006, 4315/2005, 1871/2003, Ολ.ΣτΕ 107/1991, Ν.Σ.Κ. 392/2007, 232/2006, 301/2005, 275/1996). Τα ανωτέρω ισχύουν και στην περίπτωση κατά την οποία, μετά την έκδοση της πράξης που ακυρώθηκε ή ανακλήθηκε, μεταβλήθηκε το νομικό καθεστώς, το οποίο ρύθμιζε την έκδοση της, πλην, όμως, εφαρμόζονται οι νεότερες διαδικαστικές διατάξεις (π.χ. για τη συγκρότηση και αρμοδιότητα των συλλογικών οργάνων), σύμφωνα με τις οποίες πρέπει να εκδοθεί η προς συμμόρφωση πράξη, εκτός αν υπάρχει ρητή, αντίθετη,

διάταξη (βλ. ΣΤΕ 2695/2010, 991/2007, 429/2001, ΝΣΚ 550/2011, 274/2008, Επ. Σπηλιωτόπουλος Εγχειρίδιο Διοικ. Δικαίου ΙΙ, σελ. 201, έκδοση 12^η).

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις της Διοικήσεως υφίστανται όχι μόνον όταν οι δικαστικές αποφάσεις είναι τελεσίδικες ή αμετάκλητες, αλλά και όταν πρόκειται απλώς, για οριστικές ακυρωτικές αποφάσεις αφού, κατά το άρθρο 61 του Π.Δ. 18/1989, η προθεσμία για την άσκηση έφεσης και η άσκηση αυτής δεν συνεπάγονται την αναστολή της πρωτόδικης απόφασεως [ΣΤΕ (Αναστ.) 826/2009, 827/2008, 150/2007, Ν.Σ.Κ. 559/2003 με εκεί παραπομπές σε νομολογία και γνμδ. Ν.Σ.Κ.]

Εξ άλλου, οι ατομικές διοικητικές πράξεις και ειδικότερα οι πράξεις διορισμού των δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων ισχύουν για το μέλλον (ν. 3528/09.02.2007, ΦΕΚ Α' 26, άρθρα 15-19), εκτός από τις περιπτώσεις που ο νόμος έχει ρητώς προβλέψει και επιτρέπει την αναδρομική τους ισχύ και τις περιπτώσεις που εκδίδονται προς συμμόρφωση σε ακυρωτική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή Διοικητικού Εφετείου (Α. Τάχου Συμεωνίδη Ερμ. ΥΚ. σελ. 166 σημ. 6 όπου και παραπομπές σε νομολογία, ΣΤΕ 441/2001, 3663/1996, ΔΕΑ 1258/1993, Ν.Σ.Κ. 365/1999). Ως εκ τούτου, σε περίπτωση που η Διοίκηση προβαίνει σε διορισμό, συμμορφούμενη προς την ακυρωτική απόφαση, η συμμόρφωση αυτή πρέπει να είναι πλήρης τόσο ως προς τις διοικητικές συνέπειες (π.χ. αναδρομικός διορισμός, βαθμολογική αποκατάσταση), όσο και προς τις οικονομικές (π.χ. μισθολογική αποκατάσταση του δικαιωθέντα) (βλ. ΣΤΕ 2557/2006, 3308/2005, 1016/2005, 2522/2002, 3284/2002, 441/2001 κ.α.). Η μη, κατά τα ανωτέρω, καθολική (πλήρης) υπηρεσιακή αποκατάσταση του δικαιωθέντα δεν συνιστά νόμιμη - πλήρη- συμμόρφωση της Διοικήσεως προς την άνω ακυρωτική δικαστική απόφαση. (ΣΤΕ 2522/2002, 3308/2005) και καθιστά την τυχόν εκδοθείσα διοικητική πράξη ανακλητέα κατά τις γενικές αρχές περί ανακλήσεως των μη νομίμων διοικητικών πράξεων.

Β) Με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του ν. 3432/2006 η ανώτατη εκκλησιαστική εκπαίδευση παρέχεται από τις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες (Α.Ε.Α.), που απονέμουν πτυχία ισότιμα προς ΑΕΙ. Περαιτέρω, οι πρώην Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές, μεταξύ των οποίων και αυτή της Θεσσαλονίκης, μετονομάσθηκαν σε Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, που διοικούνται από ίδια όργανα και υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας.

Το διδακτικό προσωπικό των ΑΕΑ προέρχεται μέσω δύο απολύτως διακριτών, μεταξύ τους, διαδικασιών, **αφενός αυτής του άρθρου 11 του ν. 3432/2006, σε συνδυασμό με τις ρυθμίσεις της εκδοθείσας κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 10 του άρθρου αυτού, υπ' αριθμ. 9916/Β1/26-1-2007 (ΦΕΚ 103 Β')** Υπουργικής Απόφασης, που εφαρμόζεται για την πλήρωση των κενών θέσεων διδακτικού προσωπικού με την ανοιχτή διαδικασία της προκήρυξης και **ανάγεται στην εκλογή και εξέλιξη διδακτικού προσωπικού των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών και αφετέρου αυτής της μεταβατικής διάταξης του άρθρου 28 του ίδιου νόμου, που εφαρμόζεται μόνο για την ένταξη (όχι εκλογή και εξέλιξη) σε μόνιμες θέσεις διδακτικού προσωπικού των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, συγκεκριμένης και απολύτως διακριτής κατηγορίας προσώπων, στις βαθμίδες του Αναπληρωτή Καθηγητή, του Επίκουρου καθηγητή και του Λέκτορα, εκ των ήδη υπηρετούντων, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, καθηγητών των Ανωτέρων Εκκλησιαστικών Σχολών της Α', Β' και Γ' βαθμίδας, αντίστοιχα, που λαμβάνει χώρα αυτοτελώς για κάθε συγκεκριμένο υποψήφιο με κλειστή διαδικασία, δηλ. χωρίς την έκδοση προκήρυξης και επομένως χωρίς τη δυνατότητα συμμετοχής, σε κάθε κρίση, περισσότερων υποψηφίων, μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερόμενου, που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 10 του ν. 3432/2006.**

Προκειμένου για κρίση που αφορά ένταξη, που προβλέπεται στη δεύτερη ως άνω περίπτωση, κατά ρητή επιταγή του νόμου, (παρ. 4 του άρθρου 28), συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Ειδικό 7μελές Εκλεκτορικό Σώμα, στο οποίο συμμετέχουν τέσσερις (4) Καθηγητές ή Αναπληρωτές Καθηγητές ΑΕΙ και τρεις (3) ιεράρχες, που πληρούν τις ειδικότερες προϋποθέσεις που ορίζει η διάταξη αυτή. Εάν η κρίση για την ένταξη είναι θετική, ο κριθείς εντάσσεται σε μόνιμη θέση διδακτικού προσωπικού, στη βαθμίδα για την οποία κρίθηκε, με μετατροπή, αυτοδικαίως, της θέσης που κατέχει σε θέση διδακτικού προσωπικού Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας, ενώ, εάν η κρίση είναι αρνητική, ο κριθείς παραμένει σε προσωποπαγή θέση και η υπηρεσιακή του κατάσταση διέπεται από το προηγούμενο νομικό και μισθολογικό καθεστώς. Προς τούτο, εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην ΕτΚ, με την

οποία διαπιστώνονται οι ως άνω, εκ του νόμου, επερχόμενες, κατά περίπτωση, συνέπειες (ηρβλ. ΣΤΕ 419-420/2011, 1662-1664/2008). Η πράξη αυτή αποτελεί και την τελευταία πράξη της σύνθετης διοικητικής ενέργειας της ένταξης, στην οποία ενσωματώνονται όλες οι προηγούμενες πράξεις της σχετικής διαδικασίας.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

Με βάση τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά του υποβληθέντος ερωτήματος, ως όρων εφαρμογής των προπαρατεθεισών διατάξεων, συνάγονται τα ακόλουθα:

1. Η διεξαχθείσα από το ειδικό επταμελές εκλεκτορικό σώμα της παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 3432/2006 διαδικασία, είναι αυτή που εφαρμόζεται, ως αφορώσα ειδικώς στην ένταξη καθηγητή πρώην Ανώτερης Εκκλησιαστικής Σχολής με κλειστή διαδικασία, εκουσίως, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, που υποβάλλεται εντός ανατρεπτικής προθεσμίας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα από τις σχετικές μεταβατικές διατάξεις του νόμου αυτού, και αυτή που ελέγχθηκε ακυρωτικώς και της καταλογίσθηκε η καταγνωσθείσα δικαστικώς παράλειψη ουσιώδους τύπου.

2. Το εκλεκτορικό σώμα που επιλαμβάνεται, αρμοδίως, της επαναλήψεως της διαδικασίας κατά συμμόρφωση προς την, ως άνω, ακυρωτική απόφαση, είναι το ειδικό επταμελές εκλεκτορικό σώμα της παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 3432/2006, ως θέμα δε της διαδικασίας αυτής αποτελεί, ειδικώς και αποκλειστικώς, η ένταξη του Α.Ζ. κατά τις σχετικές διατάξεις του άρθρου αυτού σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ίδιου νόμου, δηλ. το ίδιο θέμα της προηγούμενης και ακυρωθείσης διαδικασίας.

3. Η επαναληφθησόμενη, κατά τα ανωτέρω, διαδικασία θα πρέπει να εκκινήσει από το σημείο στο οποίο διαπιστώθηκε η παράλειψη του ουσιώδους τύπου της νομότυπης προσκλήσεως των μελών του ειδικού επταμελούς εκλεκτορικού σώματος. Αν η σχετική, περί εντάξεως, κρίση αυτού αποβεί θετική, η ένταξη του Α.Ζ., με τις, κατά νόμον, συνέπειές της, ανάγεται στις 4-5-2007, ημεροχρονολογία εκδόσεως του αρχικού αρνητικού πρακτικού του ως άνω εκλεκτορικού σώματος.

VI. Ενόψει των ανωτέρω, κατά την ομόφωνη γνώμη του παρόντος Τμήματος, η προσήκουσα απάντηση επί του τεθέντος ερωτήματος είναι η εξής:

α) Η επανάληψη της διαδικασίας ένταξης του Α.Ζ. σε θέση Αναπληρωτή Καθηγητή της Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης, κατά

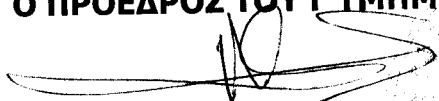
συμμόρφωση προς την 2361/2013 απόφαση ΔΕΑ, θα διεξαχθεί από το Ειδικό 7μελές Εκλεκτορικό Σώμα της παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 3432/2006, το οποίο θα συγκροτηθεί, εκ νέου, προς το σκοπόν αυτόν με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Σε περίπτωση θετικής κρίσης του ως άνω εκλεκτορικού σώματος, η υπ' όψιν ένταξη θα ανατρέξει στο χρόνο της αρχικής κρίσης (4-5-2007), με όλες τις εκ του νόμου συνέπειες, οι οποίες θα διαπιστωθούν με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, κατά τα σχετικώς οριζόμενα στο νόμο.-

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΜΑΡΟΥΣΙ 12-12-2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Γ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΣΚ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΚΑΝΙΟΥΡΑΣ

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΑΛΑΝΗ

Πάρεδρος ΝΣΚ